

De același autor la Editura Nemira:

Soția plantatorului de ceai

Fiica negustorului de mătase

DINAH JEFFERIES s-a născut în Malaysia, dar s-a mutat în Anglia când avea nouă ani. De-a lungul timpului, a călătorit mult și a rămas foarte atașată de Asia de Sud. Pe vremuri, a trăit într-o comunitate mică, alături de o trupă rock și a lucrat ca artist. În 2014 i-a apărut la Penguin primul roman, *The Separation*. *Soția plantatorului de ceai* este al doilea volum pe care l-a publicat, urmat de *Fiica negustorului de mătase*. În prezent locuiește în Gloucestershire împreună cu soțul.

Dinah Jefferies

Înainte de ploi

Traducere din limba engleză

Monica Șerban

NEMIRA

*Statul princiar Juraipore, Rajputana, Imperiul Indian
Noiembrie 1930*

Eliza zări fațada castelului o clipă. Felul în care strălucea o șocă – un miraj născut din negura deșertului, bizar și ușor înfricoșător. Vântul care amuțise câteva momente porni să sufle iar. Închise ochii ca să nu vadă prelungirea tremurândă a nisipului. Oricât de departe de casă se afla și fără cea mai vagă idee în privința viitorului, nu se mai putea întoarce. Simțea frica în capul pieptului. La vârsta de 29 de ani, aceasta avea să fie cea mai importantă comandă de când devenise fotograf profesionist, deși încă nu se lămurise pe deplin de ce Clifford Salter o alesese tocmai pe ea. Îi explicase că ea e cea mai potrivită să le fotografieze pe femeile din castel, fiindcă mulți încă se agitău la vederea străinilor, mai cu seamă bărbații. Pe deasupra, viceregele ceruse în mod special un fotograf britanic pentru evitarea oricăror conflicte politice. Urma să primească o sumă lunară și, dacă termina cu succes, beneficia și de o primă.

Deschise ochii în aerul greu, plin de nisip și de praf, însă castelul se ascunsese din nou. Deasupra, cerul perfect senin înțețea căldura nemiloasă. Călăuza ei spre oraș se întoarce să-i spună să mărească pasul. Își plecă fruntea pentru a-și feri ochii și se urcă în căruța trasă de cămilă,

strângând la piept geanta cu aparatul de fotografiat. Mai presus de orice, nu trebuia să-i permită nisipului să-i strice obiectul prețios.

Când se apropiară de destinația lor, își ridică privirea și văzu cetatea de vis care se întindea în vârf de munte. Sute de păsări traversară orizontul liliachiu, fuioarele rozalii ale norilor trasând modele delicate deasupra lor. Aproape drogată din cauza căldurii, se chinui să nu cadă pradă mirajului. Venise aici să lucreze, în definitiv. Dar nu vântul chema trecutul îndepărtat, chiar când se apleca de spate să se ferească de el, ci amintirile ei recente.

Când Anna Fraser îl contactase pe Clifford Salter, nașul bogat al soțului ei, crezuse că, datorită legăturilor lui, i-ar putea găsi fiicei ei o poziție de funcționar în biroul de avocatură din Cirencester sau undeva similar. Sperase că o va împiedica pe fată să continue cu aventura ei ca fotograf. În definitiv, spunea ea, cine vrea o femeie pe post de fotograf? Dar cineva dorise așa ceva și acesta fusese chiar Clifford, care a zis că tânăra e ideală pentru planurile lui. Anna nu s-a mai putut împotrivi. El reprezenta coroana britanică și răspundea numai în fața ofițerului-șef al Rajputanei pe probleme politice sau AGG, care își exercitase indirect conducerea celor peste douăzeci și două de state princiare. El, rezidenții¹ și ofițerii politici minori din statele mai mici aparțineau departamentului politic condus de vicerege.

În prezent, pe Eliza o aștepta un an pe care avea să-l petreacă într-un castel unde nu cunoștea pe nimeni. Primise comanda să fotografieze viața din statul princiar pentru o nouă arhivă care să marcheze mutarea definitivă a guvernului britanic de la Calcutta în Delhi. Construirea orașului New Delhi durase mai mult decât se așteptaseră și războiul întârziase totul, dar acum sosise vremea.

Auzise avertizările mamei în privința suferințelor oamenilor și observă că în afara zidurilor uriașe ale castelului copiii vagabonzi se jucau în praf și mizerie. Zări o cerșetoare ce stătea cu picioarele încrucișate

¹ Reședințele Indiei Britanice erau birouri politice, administrate de un rezident (n. tr.).

lângă o vacă adormită, privind înainte cu ochi goi. Lângă ea, adăpostul improvizat din bambus, ce se sprijinea de zidul înalt, se clătina periculos, două scânduri de lemn desprinzându-se din legături deasupra unui copil despuiat care stătea pe vine dedesubt.

– Oprește! strigă Eliza și, când căruța se opri brusc, sări din ea exact când una dintre scânduri începu să alunece.

Cu inima bubuindu-i nebunește în piept, ajunse lângă copil și îl trase din calea pericolului. Lemnul căzu pe pământ și se despică în mai multe bucăți. Copilul o luă la fugă și căruțașul ridică din umeri. *Oare nu le pasă deloc?* se întrebă ea în timp ce urcau rampa.

Câteva minute mai târziu, căruțașul se dădu jos și se luă la hartă cu gârziile din fața castelului. Nu voiau să-i lase să treacă, în ciuda documentelor arătate de el. Eliza privi în sus, spre fațada amenințătoare. Intrarea cu grilaj enormă era suficient de lată cât să treacă o armată pe-acolo: cămile, cai, căruțe... Auzise că cel care domnea aici avea și mașini nenumărate. Automobilul în care călătorise ea se stricase și își continuase drumul cu căruța trasă de cămilă, așa că Eliza era obosită, însetată și acoperită cu praf. Îl simțea în ochii care o usturau și în scalpul iritat. Nu se putu abține să nu se scarpine, dar asta înrăutăți lucrurile.

Într-un târziu, la poartă apărură o femeie cu fața acoperită de o eșarfă lungă și fină, care-i lăsa la vedere doar ochii întunecați.

– Numele?

Eliza îi spuse cine e și își feri și ea ochii de soarele arzător de amiază.

– Urmează-mă!

Femeia dădu din cap spre gârzi, care, deși se enervaseră, le lăsară să treacă. Se împliniseră optsprezece ani de când Eliza și mama ei părăsiseră India, mutându-se în Anglia. Optsprezece ani de posibilități din ce în ce mai mici pentru Anna Fraser. Dar Eliza se hotărâse să fie liberă. Ei i se părea că se naște a doua oară, de parcă o mână ascunsă o adusese înapoi, deși Clifford Salter numai un om ascuns nu era. Putea fi mai atrăgător, dar cu greu găseai un om mai obișnuit decât el. Avea părul de culoarea nisipului, subțire și gras, iar ochii miopi, de un albastru-pal întăreau

impresia de plictiseală. Totuși, ea îi rămânea îndatorată pentru că îi aranjase o slujbă în ținutul rajpuților, clanurile nobile de războinici ale acestui grup de state princiare din regiunea deșertică a Imperiului Indian.

Înainte de a trece pe sub o serie de arcade splendide, Eliza se scutura de praf cât putu de bine. Un eunuc o conduse printr-un labirint de camere și coridoare cu podea din mozaic, până într-un mic vestibul. Auzise de bărbații castrați, înveșmântați în haine feminine și se cutremură. Vestibulul era păzit de femei care o priviră fioros pe Eliza, bărându-i drumul prin ușile late din lemn de santal, împodobite cu fildeș. După ce eunucul oferi câteva explicații, îi dădură voie să treacă, lăsând-o să aștepte singură. Se uită prin încăpere. Fiecare centimetru fusese pictat într-un albastru ca azurul, cu modele aurii ce ieșeau în relief. Florile, frunzele și elementele decorative filigranate se ridicau pe pereți și traversau tavanul. Până și podeaua de piatră avea covoare albastre. Deși culoarea îi ardea ochii, efectul general era de o frumusețe delicată. Înconjurată de atâtea tonuri senine, se simți o parte a cerului.

Oare se așteptau să-și anunțe sosirea în vreun fel? Să tușească politicos? Să strige? Își șterse palmele umezite de pantaloni și își așeză jos geanta cu echipamentul de fotograf, greu. După un moment de nesiguranță, o ridică din nou. Părul prins într-un coc la ceafă, pantalonii kaki-deschis și bluza albă, inițial apretată – acum mototolită – îi sporeau sentimentul că nu are ce să caute aici. Nu-și găsise niciodată locul în mijlocul decorurilor în culori vii. Își petrecuse cea mai mare parte a vieții prefăcându-se că se integrează în societate, că discută despre lucruri care nu contau, simulând că o interesează oameni care nu-i plăceau. Se străduise din răputeri să fie ca alte fete, apoi ca alte femei, dar sentimentul că nu aparține niciunui loc o urmărise chiar și în timpul căsniciei cu Oliver.

Într-o cameră de un portocaliu-aprins, dincolo de vestibulul bleu, razele de soare ce pătrundeau printr-o fereastră dreptunghiulară luminau particulele de praf plutind în aer. Și mai departe, întrezări colțul unei alte încăperi, roșie ca focul, de unde pereții sculptați ai *zenanei*

începeau cu adevărat. Știa că *zenana* din palatele regale rajputane interzisese de multă vreme prezența bărbaților care nu aveau sânge albastru. Clifford îi explicase cum aceste încăperi ale femeilor – el le numea haremuri – se cufundau în mister și intrigă. Locuri ale uneltirilor, ale bârfelor și ale erotismului descătușat. Toate femeile fuseseră instruite în „cele șaisprezece arte feminine“, spunea Clifford. Bogate în copulații multiple și degenerare morală, adăugase el, făcându-i cu ochiul. Chiar și cu preoții sau poate mai ales cu preoții, deși ofițerii britanici care îl precedaseră munciseră din greu să desființeze practicile sexuale întunecate ale *zenanei*.

Care o fi cele șaisprezece arte? se întrebă Eliza. Dacă le-ar fi știut, poate și căsnicia ei s-ar fi dovedit un succes, dar, amintindu-și solitudinea traiului ei alături de Oliver, pufni.

Un parfum oriental îmbătător, sigur conținând scorțișoară și posibil ghimbir, plus ceva dulce și amețitor, pluti dinspre încăperea roșie, confirmând tot ce auzise ea despre *zenana*. Din cauza lui, simți că se sufocă și tânji să se apropie de fereastră, să tragă draperiile albe și ondulate și să se aplece în afară ca să tragă în piept aer curat.

Brațele începură să o doară, așa că se îndoi de spate și lăsă bagajul greu pe covor, de data asta sprijinindu-l de perete, lângă o lampă în formă de păun, cocoțată pe o coloană de marmură. Cineva tuși grav și Eliza își ridică privirea. Se îndreptă iute de spate și își aranjă șuvițele de păr desprinse din agrafele puse cu grijă. Părul ei lung și gros, care se electriza adesea, îi dăduse de furcă toată viața și cu greu putea fi controlat. Încercă să-și ascundă roșeața din obraji la vederea unui bărbat foarte înalt care stătea în dreptul ferestrei.

– Ești britanică? se interesă el, iar ea se holbă, surprinsă de engleza lui impecabilă.

Când păși în față, lumina pică oblic pe chipul lui. Bărbatul era indian și părea incredibil de puternic. Un praf roșu-cărămiziu îi acoperea hainele, iar un soi de pasăre mare cu capul acoperit de o glugă se odihnea pe brațul lui drept.

— Ar trebui să fii aici? întrebă ea. Nu e aceasta intrarea în *zenana*?
Se uită fix în ochii lui adânci de culoarea chihlimbarului, mărginiți de gene imposibil de negre, și se miră că bărbatul nu purta turban. Nu toți bărbații din Rajput purtau turban? Pielea lui măslinie strălucea, iar părul castaniu bogat era dat pe spate, ondulându-se ușor.

— Cred că ar trebui să cauți intrarea pentru comercianți, adăugă ea, dorindu-și ca el să plece și gândindu-se că e probabil vreun negustor, deși, sincer vorbind, aducea mai degrabă cu un țigan sau cu un menezrel călător. Câteva picături de sudoare i se prelinseră la subsuori. Acum nu numai palmele și le simțea lipicioase.

În acel moment, o indiană în vârstă intră în cameră, purtând veșmintele tradiționale: fusta lungă numită *ghagra*, o bluză albă curată și un voal lung, sau *dupatta*, care flutura la fiecare mișcare. Culorile alcătuiau o explozie de purpuriu, verde-smarald și stacojiu cu inserții aurii, dar cumva se asortau foarte frumos. Femeia afișa un calm regal, iar un nor de miros de santal plutea în jurul ei. Trase de o sfoară din spatele coloanei de marmură și lampa-păun se aprinse, răspândind o lumină verde-albăstruie peste sclipiciul de pe mâinile ei. Făcu câțiva pași spre Eliza, se aplecă ușor, cu palmele apropiate și degetele îndreptate în sus. Purta multe inele cu pietre prețioase, iar unghiile fuseseră date cu oja argintie.

— *Namaskâr*, eu sunt Laxmi. Sunteți fotografa, domnișoara...

— Eu... Eu sunt Eliza Fraser.

Înclină la rândul ei capul, neștiind ce alte dovezi de curtoazie ar trebui să mai ofere. În definitiv, femeia aceasta era Maharani, regina, mama conducătorului din Juraipore. Clifford îi povestise despre frumusețea și inteligența ei legendare. Împreună cu soțul ei decedat, bătrânul maharajah, aveau meritul de a fi modernizat multe dintre obiceiurile statului. Părul împletit în coadă se răsucea într-o buclă la baza gâtului ei lung și elegant. Pomeții îi ieșeau în evidență, iar ochii negri sclipeau. Eliza văzu că reputația de femeie frumoasă se baza pe un adevăr, dar își dori atunci ca să-i fi explicat Clifford mai multe

despre protocol. Nu-i spusese decât să aibă grijă la molii și la furnicile albe. Moliile mâncau hainele, iar furnicile, mobila.

Laxmi se întoarse spre bărbat.

— Și tu? Văd că ai adus iar pasărea aici.

Ridicând din umeri cu un gest familiar, bărbatul își arcui sprâncele. Eliza băgă de seamă cât sunt de negre și de groase.

— Te referi la Godfrey, spuse el.

— Ce fel de nume e ăsta pentru un șoim? întrebă femeia.

Bărbatul izbucni în râs și îi făcu șmecherește cu ochiul Elizei.

— Profesorul meu de clasice de la Eton se numea Godfrey și era un om foarte bun.

— Eton? rosti Eliza surprinsă.

Laxmi oftă din toți rărunchii.

— Dați-mi voie să vi-l prezint pe al doilea fiu al meu și cel mai obraznic, Jayant Singh Ratore.

— Fiul dumneavoastră?

— Domnișoară Fraser, aveți un tic să repetați tot ce auziți? se interesă Laxmi cu o privire curioasă, apoi zâmbi. Aveți emoții, așa că e de înțeles. Dar sunt fericită că vă aflați aici ca să ne fotografiți viețile. Pentru o nouă arhivă în Delhi, din câte am auzit.

Când femeia pomeni de munca ei, Eliza reveni cu picioarele pe pământ și vorbi entuziasmată.

— Da, Clifford Salter dorește fotografiile obișnuite care să prezinte viața așa cum e ea în realitate. Mulți oameni sunt fascinați de India și sper ca unele să fie publicate în cele mai bune reviste dedicate fotografiei. În *Photographic Time* sau în *Photographic Journal* ar fi perfect.

— Înțeleg.

— Un ghid complet al vieții într-un stat princiar pe parcursul unui an. Aștept cu nerăbdare să mă apuc de treabă. Vă mulțumesc pentru invitație! Promit să nu vă stau în cale, dar sunt atât de multe de văzut și lumina este nemaipomenită! Totul se reduce la lumini și la umbre. Știți și dumneavoastră, clarobscurul... Și mai sper să pot...

– Da, da, sunt sigură. În ceea ce îl privește pe fiul meu, veți descoperi că, imediat ce se va curăța de praful deșertului, nu e chiar atât de amenințător pe cât pare în prezent. Haide, recunoașteți! Ați crezut că e țigan?

Eliza simți cum roșește până în vârful urechilor, gândindu-se la propriile haine pline de praf, și o cuprinse fierbințeala, deși nu era cel mai cald anotimp.

– Nu vă faceți griji, după ce stă în deșert cu zilele, toată lumea crede la fel. Are treizeci de ani, e dependent de pericol și preferă natura sălbatică, în locul nostru, al oamenilor civilizați. Nici nu-i de mirare că nu s-a căsătorit încă.

– Mamă! exclamă el și Eliza remarcă de îndată o nuanță amenințătoare în tonul lui.

Jayant se duse să tragă draperia și se sprijini de fereastră, cu o expresie de dezinteres insolent pe chip.

Frustrarea provocată de fiul ei se văzu în tremurul bărbiei lui Laxmi, dar femeia își veni iute în fire și se răsuci spre Eliza.

– Acesta e echipamentul dumneavoastră?

– O parte din el. Restul vine cu o căruță.

Eliza gesticulă vag în direcția pe unde presupunea ea că ar fi căruța.

– O să dau poruncă să fie dus în camera dumneavoastră. Veți sta aici, unde vă putem supraveghea.

Descurajată brusc, Eliza își arătă nervozitatea din nou și femeia izbucni în râs.

– Vă necăjesc, draga mea. Sunteți liberă să plecați și să veniți în castel, după cum vă pofteste inima. Am respectat cerințele rezidenților la sânge.

– Sunteți foarte amabilă.

– Nu are nicio legătură cu amabilitatea. E în interesul nostru să încercăm să satisfacem dorințele guvernului britanic ori de câte ori putem. Relațiile dintre noi au fost încordate în trecut, recunosc, dar mă străduiesc să-mi folosesc influența asupra anumitor facțiuni din castel.

În fine, destul despre noi. Aveți propria cameră obscură cu acces la apă, așa cum ați cerut, și veți descoperi cât de confortabile sunt odăile dumneavoastră. Au vedere spre curtea drăguță plină de palmieri pitici.

– Mulțumesc. Clifford mi-a spus că a aranjat cu dumneavoastră deja. Dar mă așteptam... ei bine, la un loc mic numai al meu.

– Nu se cuvine deloc. Și, în orice caz, casa noastră de oaspeți din oraș este în renovare. Pe deasupra, chiar dacă am eliminat *purda*-ul aici, în Juraipore, mulți cred în continuare că femeile ar trebui să rămână ascunse sub văl.

– Sunt convinsă că va fi bine, spuse Eliza, deși nu era deloc sigură.

– Nu, draga mea. Britanicii au senzația că sunt singurii răspunzători de emanciparea femeilor, dar, ca să fiu sinceră, am aprobat doar din buze acest obicei și, după moartea mamei lui, soțul meu m-a sprijinit numaidecât în cererea mea de a renunța la văl. Supunerea și ignoranța femeilor le convenea mai tuturor bărbaților. Din fericire, soțul meu nu s-a numărat printre ei.

– Și ce-o să fac atunci când sunt în afara zidurilor castelului?

– Veți fi însoțită tot timpul, firește. Și asta îmi aduce aminte de prima dumneavoastră misiune. Fiindcă am intrat bine în luna lui Kartik¹, Jayant s-a oferit cu amabilitate să vă însoțească la târgul de cămile din Chandrabhaga. Poimâine. O să aveți și câțiva servitori. Sunt sigură că fiul meu se va bucura că poate folosi engleza, iar dumneavoastră vă veți bucura de târg. Înțeleg că vor fi cămile de toate culorile și multe chipuri interesante ce pot fi fotografiate. Mâine veți merge cu domnul Salter la un meci de polo.

Eliza se enervă cumplit. N-avea chef nici de meciul de polo, nici de târgul de cămile. Nu voia decât să se așeze puțin, să-și tragă sufletul o vreme, în niciun caz să plece nu știu unde, mai ales însoțită de acest prinț, dacă ăsta era statutul lui real. Încercă să zâmbească, dar buzele refuzară să se arcuiască.

¹ Luna lui Kartik începe pe 23 octombrie și se termină pe 21 noiembrie (n. tr.).